

Бібліографічний список:

1. Закон України «Про вищу освіту», редакція від 28.05.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 01.11.2023).
2. Сергеева Л.М., Просіна О.В., Ілляхова М.В. Творчість як фактор мотивації досягнень: навчальний посібник. Київ., 2023. 124 с.
3. Абрамова О.В., Пуляк О.В., Терещук А.І. Формування м'яких навичок у здобувачів освіти через застосування тренінгових технологій. *Вісник післядипломної освіти*. 2021. № 18. С. 10-28.
4. Новіков Б., Богачев Р.М., Бубон Т.В. Творча діяльність як засіб самореалізації особистості у суспільстві. *Освітній дискурс*. 2022. № 39(1-3). С. 84-89; С 86-87.
5. Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми: колективна монографія. Київ, 2020. С. 193-209. URL: https://lib.iitta.gov.ua/723034/1/Monografia_Strategii_na%20др_ук.pdf (дата звернення: 01.11.2023).

ІСТОТНІ ПЕРЕВАГИ ТА МОЖЛИВОСТІ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ У СУСПІЛЬНОМУ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

ГРІДІН О.В., кандидат економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7236-2954>
E-mail: aleksandr.gridin2015@btu.kharkiv.ua

Сучасне суспільство знаходиться на етапі трансформації технологічної парадигми, що полягає у планомірному переході від застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) до епохи панування Smart-технологій, які характеризуються пріоритетним напрямом розвитку неперервної освіти, зумовленої прогресом у виробництві та технологіях, суттєвим збільшенням обсягу інформації. Інтеграція освіти, науки, техніки та виробництва спрямована на розв'язання глобальних проблем,

покращення якості та підвищення рівня життя населення, максимально ефективно використання людських ресурсів. У країнах, що активно реалізують інноваційно-технологічний тип розвитку, саме нові знання стають головним нематеріальним активом, що впливають на зростання обсягів виробництва, підвищення якості продукції та послуг, забезпечення конкурентоспроможності країни та прискорення соціального прогресу. Тому формування творчого потенціалу людини, що забезпечує система освіти та професійної підготовки, має ефективно реалізуватися у механізмах інноваційної діяльності, що є основою Smart-суспільства [2, с. 62].

Технології, що раніше ґрунтувалися на інформації та знаннях, у Smart-суспільстві трансформуються у технології, що базуються на тісній взаємодії та постійному обміні досвідом, тобто так звані Smart-технології [2, с. 62]. Відповідно до цього, виникає гостра необхідність створення концепції Smart-освіти, ключовим елементом якої є Smart-навчання, що неможливо собі уявити без накопиченого електронного навчання. Smart-навчання, за своєю суттю, є вмотивованим, високотехнологічним, самоуправлінським навчанням, збагаченим різноманітними інформаційними ресурсами і технологіями [1, с. 191; 3, с. 61]. Отже, Smart-технології переходять до категорії найбільш пріоритетних у сучасному світі, здатних визначати та задавати динаміку розвитку суспільства.

Становлення Smart-суспільства можна вважати глобальною загальносвітовою тенденцією. Smart – це здатність об'єкта, що характеризує інтеграцію у ньому двох або більше елементів, які раніше не могли бути поєднані, за допомогою мережі Інтернет. Smart-технології поступово мають призвести до розширення трудової мобільності в освіті, державній службі, інших сферах зайнятості. З кожним роком дедалі більше людей в усьому світі навчаються та працюють дистанційно. Суттєвим каталізатором цього процесу, що значно посилила його, стала світова пандемія коронавірусу, яка розпочалася наприкінці 2019-го року. При

цьому, цілком очевидно, з часом така тенденція буде лише посилюватися [3, с. 61].

Smart-освіта – це навчання на основі використання інтерактивного освітнього середовища, метою якої є забезпечення майбутніх фахівців необхідними навичками, для реалізації успішної професійної діяльності в умовах цифрового суспільства та розвиненої ринкової економіки. Вона надає можливість навчатися використовуючи електронні навчально-методичні комплекси, що містять увесь необхідний для опанування того чи іншого курсу матеріал. Концепцією Smart-освіти є створення інтелектуального середовища, безперервного розвитку компетентностей учасників освітнього процесу, включаючи заходи формального і неформального процесу навчання на основі новітніх технологій [3, с. 61]. Відповідно до цього, Smart-освіта ставить нові завдання перед викладачами, що мають вільно володіти смарт-інноваціями в освітньо-науковій діяльності. Вона відкриває перед викладачами нові можливості: обмінюватись досвідом та ідеями, активніше займатись науковою діяльністю, персоніфікувати курс навчання у залежності від потреб і компетентності кожного здобувача, значно заощаджуючи при цьому час [4, с. 38-39].

Впровадження Smart-технологій у вищу освіту надає можливість значно покращити систему навчання та організувати якісну та ефективну самостійну роботу здобувачів, набуття ними професійних компетенцій на основі системного багатовимірного вивчення дисциплін з урахуванням їх взаємозв'язків, стимулювати творчу та наукову діяльність [3, с. 62].

Використання комп'ютерних моделей та технології SMART у навчальному процесі надає можливість досягти позитивних результатів за рахунок: збільшення обсягу візуальної інформації, що суттєво підвищує якість та ефективність занять; залучення здобувачів до активної взаємодії, активізують їхній творчий потенціал; можливості опрацювання великої кількості інформації тощо [3, с. 62].

У той же час, використання означених підходів потребує від викладача розробки системи завдань, які будуть спрямовані на забезпечення формування високого рівня навчального процесу, відповідно до чого його робота не лише не спрощується, але й ускладнюється, вимагаючи постійного підвищення кваліфікаційного рівня [3, с. 62; 5].

Висновок. Отже, впровадження Smart-технологій у вищу освіту надає численні переваги та можливості для усіх учасників освітнього процесу, зокрема дозволяючи:

- отримувати швидкий доступ до великого масиву інформації, оскільки здобувачі мають можливість використовувати онлайн-ресурси для отримання актуальних матеріалів, електронних підручників та інших освітніх сервісів;

- створювати інтерактивні заняття та навчальні матеріали, що поліпшує розуміння та якість засвоєння інформації;

- використовувати електронні системи оцінювання, надаючи більше можливостей здобувачам для зворотної комунікації;

- проводити заняття та навчання у цілому в режимі онлайн, що особливо актуально в умовах кризових ситуацій, таких як пандемія чи війна, сприяючи гнучкості навчального процесу та доступності освіти;

- застосовувати технології віртуальної та доповненої реальності, створюючи імерсивні навчальні середовища, де студенти можуть взаємодіяти з матеріалами та отримувати практичний досвід;

- суттєво автоматизувати рутинні адміністративні завдання, такі як облік студентів, ведення журналів, планування розкладів тощо;

- створювати індивідуальні підходи до навчання, враховуючи потреби та здібності кожного студента, тобто персоналізувати процес навчання;

- здобувачам освіти отримувати додаткові цифрові навички, які є важливими у сучасному інформаційному суспільстві;

- створювати віртуальні середовища та організувати спільну роботу студентів та викладачів, незалежно від їх місця знаходження, сприяючи колаборації;

- за рахунок автоматизації та удосконаленні процесів значно ефективніше використовувати час як для викладачів, так і для здобувачів.

Узагальнюючи вище зазначене необхідно відмітити, що впровадження сучасних Smart-технологій у вищу освіту сприяє суттєвому поліпшенню навчального процесу, відкриваючи доступ до нових можливостей та забезпечуючи сучасну підготовку висококваліфікованих фахівців.

Бібліографічний список:

1. Воронкова В.Г. Формування smart-суспільства як фактор сталого розвитку та його вплив на становлення нової освітянської парадигми. *Гілея: науковий вісник*. 2017. Вип. 117. С. 189-193.

2. Драчук Ю.З., Сав'юк Л.О., Снітко Є.О. Smart-технології як пріоритетний напрям сфери освітніх послуг в умовах глобалізації світової економіки. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 3. С. 61-66.

3. Лук'янова Ю.М., Комарь В.І. Smart-технології як шлях до Smart-освіти у вищих навчальних закладах. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 18(3). С. 60-63.

4. Нежива О.М. Smart – освіта у навчальному просторі сьогодення. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 194. С. 37-40.

5. Семеніхіна О.В. Нові парадигми у сфері освіти в умовах переходу до Smart-суспільства. *Науковий вісник Донбасу*. 2013. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2013_3_22